

Jubileumcongres Groene Kennispoort Twente

Opschalen met ondernemers

De Groene Kennispoort Twente bestaat vijf jaar, tijd om de balans op te maken. Onderwijs en de regio werken samen aan een duurzame economische ontwikkeling.

René Gosse (ministerie EZ) en Hester Maij (gedeputeerde) benadrukken het belang van de gebiedscoöperatie voor de innovatiekracht van de regio

Al vijf jaar werken leerlingen en studenten van verschillende onderwijsinstellingen in Twente samen met overheden, ondernemers en onderzoek aan versterking van de regio in de Groene Kennispoort Twente. Om dat te vieren, organiseert de Groene Kennispoort op woensdag 19 februari een congres over het belang van deze samenwerking. Wat betekent dit voor de ontwikkeling en innovatie van de regionale economie? Helpt het de verbinding tussen stad en land te versterken? Versterkt dit duurzaam ondernemerschap? En wat betekent dit voor het onderwijs?

Partner

De Groene Kennispoort is een netwerkorganisatie van veertien Twentse gemeenten, provincie, waterschap en acht onderwijsinstellingen. Voor

het onderwijs is AOC Oost de trekker van dit samenwerkingsverband. In vijf jaar zijn 175.000 studenturen besteed aan diverse projecten, zoals invulling van stadsranden van Twentse steden, verbetering van het Reggedal, realisatie van een faunapassage en een landschapsinventarisatie. Vier inleiders die overheden en ondernemers vertegenwoordigen, delen hun visie tijdens het congres, dat plaatsvindt op het kennispark Twente in Enschede. Er is veel belangstelling uit de regio: opdrachtgevers, ondernemers, vertegenwoordigers van overheden en onderwijsinstellingen.

“De innovatieve vakken en beroepen van vandaag waren er vijf jaar geleden nog niet”, zegt gedeputeerde Hester Maij. Ze vindt het daarom belangrijk dat onderwijs niet te veel op bestaande kennis gaat zitten, maar zich richt op het vinden van nieuwe kennis. “Dat doe je door samen te werken met bedrijfsleven en overheid.” De provincie investeert 7 miljoen euro in het programma Agro & Food om de regionale economie te versterken: meer concurrerend, innovatiever en duurzamer. Ze ziet ook voor de kennispoort een rol. René Gosse, regioambassadeur van het ministerie van Economische Zaken, vindt dat onderwijs een rol moet spelen in versterking van de innovatiekracht van de regio. Hij verwijst naar het rapport van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeeringsbeleid (*Naar een lerende economie*, zie editie 2-2014) dat stelt dat onderwijs zich veel sterker als partner in de omgeving zou moeten opstellen. Hij hecht daarom sterk aan dit samenwerkingsverband. “Studenten moeten participeren in de regio.

Zo zorg je dat hun kennis actueel is en dat ze met de regio werken aan innovatiekracht.” Er zijn in Nederland meer samenwerkingsvoorbeelden. Hij noemt Noord Nederland, Greenport Venlo en Food Valley. “We willen dit soort initiatieven verbinden.”

Kennis

“Het gaat er dus om dat onderwijs en onderzoek leren van wat er in de praktijk gebeurt. Het gaat om interactie.” Zo vat dagvoorzitter Roel Cazemier, burgemeester van Dinkelland en voorzitter van de stuurgroep, de inleiding samen. Hij vraagt een reactie aan Willem Huiskamp, voorzitter CvB AOC Oost. “Groen onderwijs werkt hard aan de verbinding met de praktijk, maar bijdrage aan de economische ontwikkeling is niet het enige wat telt.” Aldus Huiskamp. “Het onderwijs heeft ook een maatschappelijke taak. We moeten zorgen dat mensen in Twente kunnen blijven wonen en werken.”

De gedachte van samenwerking in een coöperatieve vorm is niet nieuw. Dirk Duijzer, directeur Coöperatie en duurzaamheid van de Rabobank, kan het niet nalaten te verwijzen naar Friedrich Wilhelm Raiffeisen die precies 150 jaar geleden een boek schreef over zijn inzichten hoe je armoede bestrijdt. “Laat mensen samenwerken, maar ze moeten het wel zelf willen. Als mensen toegang hebben tot kennis, kunnen ze tot ontplooiing komen.”

Hij is daarom lovend over de samenwerking in de Groene Kennispoort, maar zegt wel: “Zorg dat je grote ondernemers verbindt met dit initiatief: FrieslandCampina of Ten Cate bijvoorbeeld. Als je ondernemers niet voldoende bindt, kun je studenten op termijn niet voldoende bieden. Kennis is belangrijk voor economische ontwikkeling van de regio. Daarom is samenwerking in de regio belangrijk, maar maak het niet te kneuterig. Schaal het op, maak het internationaler en zorg voor impact.”

Leereffect

“De tijd van de verticale overheid is voorbij. Ondernemers, kennisinstellingen en organisaties in de regio bepalen nu zelf wat er gebeurt.” Jos Roemaat, akkerbouwer en voorzitter van Natuurlijk Platteland Oost houdt een warm pleidooi voor gebiedscoöperaties, die hij ziet als een kraamkamer voor jonge studenten. “Maar”, zegt

hij, “het gaat niet alleen om leuk samenwerken. Het moet ook wat opbrengen.” De agrarische sector staat voor de opgave duurzamer te produceren. “Daarom moet je partijen en sectoren bij elkaar brengen om nieuwe innovatieve concepten te verbinden. Je kunt zo aansluiten op de Human Capital Agenda’s van de topsectoren, want dat zou wel wat beter kunnen.” Beide inleiders roepen reacties op. Cazemier geeft verschillende ondernemers het woord die met kennisvragen zitten. Een agrarisch ondernemer uit Hertme zegt in een spagaat te zitten als het om maatschappelijke wensen gaat, over weidegang van zijn koeien bijvoorbeeld, en de grenzen die door de overheid gesteld worden. Hij heeft veel kennisvragen. Ook Ria Broeze, wethouder in Wierden, zit met vragen. Bijvoorbeeld hoe ze een ondernemer verder kan helpen die biologische luchtwassers op zijn bedrijf wil invoeren. “Ik zou geholpen zijn met een student die ernaar kan kijken.”

Zeven Wageningse studenten zijn aanwezig om iets te vertellen over hun project om een regionale voedselstrategie te ontwikkelen. “Heel interessant voor ons,” zegt student Arnold Rooijen. “We hadden te maken met een echte klant, deadlines, begroting en onderzoek.” Aan de hand van een *expectation paper* blikten ze na een paar weken terug op wat ze leerden. “Het leereffect was groot.” “Geweldig!” reageert Bert Rietman, die in 2009 bij de eerste aanzet van de Groene Kennispoort betrokken was. “Hier deden we het voor. We wilden een platform creëren waar studenten op andere manieren leren.” ■

Ondernemers in de zaal zitten met kennisvragen. Hoe ga ik om met maatschappelijke wensen in relatie tot grenzen die door de overheid gesteld worden?